

CACA CHE DIRUN SAN PABLO ADIVE, DECHUH YE YAHN IHyan YAHN DENDIOHS CHE VATE YE YAN CORINTO

¹ U Pab^lo, che tendahnun Dendiohs u che ndi apóstol yahn Dihvo vo Jesucristo ne, dirún caca cuh nduco dihno vo Timoteo, dechuh nuhn yahn nchuhn, ihyan yahn Dendiohs che vate ne yan Corinto man, numachahte yahn yahn Acaya man.

² Chido vo Dendiohs man, Dihvo vo Jesucristo man, din yahino ye nchuhn, din ye che ndahca cuahtenan ne.

Nduhca che chuhrihn Pablo

³ Ndeva vo yavenan Dendiohs, Chida Dihvo vo Jesucristo, ihyan min che yahino ye uvo man, renecah yan ye chedave yuhn vo man. ⁴ Cuahn che yah rahno nuhn ne, a ihyan min che renecah yan ye chedave yahn nuhn. Tihca redin ye, cava che, nduhca che renecah yan ye chedave yahn nuhn ne, tihca co necah yan nuhn chedave yahn ihyan che yah rahno ye. ⁵ Co necah yan nuhn chedave yahn ye, te nduhca che ama rechuhrihn man nuhn nahñ cuan, yahn che ritahno nuhn Dihvo vo Jesucristo ne, tihca rete ndahva ye vedechahtino yahn nuhn, retihyon yune ye nuhn che necah nuhn vedechahtino ihyan chenahn.

⁶ Nan rechuhrihn nuhn man, nan rendaca nuhn vedechahtino man, chemin ne, cava che ndaca

yune che necah yan ne chedave yahn ne, ndevahn ne. Cuahn che chuhrihn ne nduhca che rechuhrihn nuhn ne, co ndaca ne vedechahtino, cocha ne. ⁷ Hua dehve rahco nuhn, te a devano nuhn te cuahn che rechuhrihn nchuhn nduhca che rechuhrihn nuhn ne, namin rendaça ne vedechahtino nduhca nuhn.

⁸ Dihno nuhn, man ne, nahn nuhn che cadino nchuhn nduhca che ama chuhrihn nuhn min yahn yahn Asia. Ama yah chahno nuhn nde a dihya nun ino nuhn chi. Co ametah ndevahn nuhn, che rahco nuhn. ⁹ A chihco dama ino nuhn nduhca che rihco dama ino ihyan che a devano ye che va che coh ye. Ate chichihve yahn nuhn cava che ndotenan che cochahtino nuhn man nuhn ne, cochahtino nuhn Dendiohs, ihyan min che rendedetuhche ye tenahn. ¹⁰ A ihyan min che ndedevahn ye nuhn ro min che a vate nuhn tah vederih. Riquendi ye rendedevahn ye nuhn nde meniyon, ne chenan ino nuhn ihyan che ndedevahn ye nuhn caviyan deman. ¹¹ Nahn che covah nchuhn man, covah ama yahn dihno vo man, cava che conan Dendiohs nuhn. Tuhme tumacadino ama yahn ihyan che yahino Dendiohs nuhn, ne necah ye nundihve cuahn ihyan.

Rahn Pablo deh cuande che hua nda nun ye yan Corinto

¹² Yeno nuhn che hua o nan o chende nuhn man, che runecade chahtechica nuhn nan ihyan nunde man, menan vihca nan nchuhn man. Chi chahtechica nuhn tihca, te chinan Dendiohs nuhn. Ndiyu nduco vededevano yahn man nuhn che tihca din nuhn, te a Dendiohs che chinan ye

nuhn. ¹³⁻¹⁴ Hua o ñan o chende nuhn, te nducuahn che redirun nuhn yahn ne ne, numa cuaco, ne a man ne conahn ne ura che ndihchenan ne. Nduhca che a renahn ne tah ne, chenán ino nuhn che conan conahn ndah ne, cava che cuahn che ndaconan chi tun Dihvo vo Jesucristo ne, co yeno nuhn cava nchuhn, ne namin nchuhn ne, co yeno ne cava nuhn.

¹⁵⁻¹⁶ Nducote a devano che renevahneçun nchuhn u ne, chihco çadé che cuahn che çahn yahn yahn Macedonia ne, dinoca nchuhn, çuh quendihcheró nchuhn, cava che cuahn che ndaconán ne, co o yune quendihcheró nchuhn. Tuhme conan nchuhn u che çahn yahn yahn Judea. ¹⁷ Andahre hua chi nduhca che chihco çadé, ate hua co çahma nchuhn che o ndudo dín, nde huane che ndi ninó costumbre min. ¹⁸ A devano cuaco Dendiohs te nuhn ne, hua o ndudo redin nuhn ñan nchuhn, ¹⁹ te u man, Silas man, Timoteo man, cahndudo nuhn ndudo yahn Dihvo vo Jesucristo, ihyan min che Daya Dendiohs. Ihyan min ne, ama ndudo redin no ye, riquendaç cuaco nducuahn che rahn ye. ²⁰ Cuaco ndudo yahn ye, te redin ye che rinahn nducuahn ndudo che chihco çade Dendiohs. Chemin che cuahn che rendeva vo yavenan Dendiohs che cuande yahn vederihquentiyon yahn ihyan min ne, rihco ro vo che yeno vo che ndahca redinahn ye. ²¹ A Dendiohs che tendahnun ye uvo, ne redin ye che riquendi vo numa ino vo ritahno vo Dihvo vo Jesucristo. ²² Man ye chihco vih ye uvo, nedin yahn ye uvo. Namin din ye che quenun Vaco Ndah yahn ye uvo, chihco ro ye che ndeva ye uvo.

²³ Yahn che renan vahinó nchuhn ne, chemin

che quenan rino cá che metah chí yān vāco ne. Nde muhn nde nān Dendiohs ne, cuāco che ráhn. ²⁴ Nuhn ne, ndiyu che nahn cāhcantiyon nuhn nchuhn nān che ritahno ne Dihvo vo Jesucristo, te a ritahno ne ihyan numa ino ne. Che redin nuhn ne, che rinan nuhn nchuhn cāva che tahque co yeno ne.

2

¹ Chihco dāma inó che hua chi nún yān vāco nchuhn, te a devanó te ndete che chi nún ne, va che dín castigo nchuhn, co rān ne. ² Ndete che dín che co rān ne, nducote a nchuhn che va che dín ne che co yenó ne, hua codin ne, yahn che rān ne. ³ Chemin che tahque ndah ne, dirun nó yahn nchuhn cāva che, ndotenan che din ne che co rān ne, din ne che co yenó, te a devano cuācó te ndete che co yenó, namin nchuhn ne, co yeno ne. ⁴ Hua náhn che co rān ne, ne chemin che cuahn che dirún yahn ne ne, āma chi ndāché che ndedecadinó cāva ne, nde chacó, te náhn che tumacadino ne che āma yahinó nchuhn.

Nchahco Pablo yahn āma sahn che nto ino se nunde yahn se

⁵ Me sahn che quendihco nunde me ne, din se che chi rān vo. Ate che lādo yáhn ne, anduhneca ndete che nde hua chí rān. A nchuhn no che chi rān ne tah. Tihca ráhn, te hua náhn che a āma yune decuihta nduh vo nunde yahn se. ⁶ A ndo dāma nducoyāca nchuhn, din ne castigo sahn, ne nduco chemin ne, a va. ⁷ Mān ne, tahque ndah che nchahco nchuhn yahn se, necah yān ne chedave yahn se, che co che cuacondāh

vedame ne sahn, cava che hua chuhnan cuahn co ndache se. ⁸ Chemin che ricá favor nchuhn che ndaconan ne ndo yan ne nduco se, din yahino ne sahn. ⁹ Dirún yahn nchuhn menan cava che techecade ne yahn sahn min, te nahn ndihchenán nchuhn ndete che renevahnecun ne che rihquentiyón. ¹⁰ Adecoduhno ihyan che nchahco nchuhn yahn ye ne, namin u ne, nchahcó yahn ye. Me sahn min ne, ndiyu che ama quendihco se nunde nan, ate cava che ndah yahn nchuhn, numacuahn vederihquentiyon yahn Dihvo vo Jesucristo ne, a nchahcó yahn se. ¹¹ Tihca va che din vo, te a devano vo te ama mayon chundah, quechica se rihncheh se, ne hua ndahca che cah yune vo che din duche yahn se uvo.

Ama ndedecadino Pablo, nda ye yan Troas

¹² Cuahn che ndá yan Troas cava che cuahndudó ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo ne, andahre ama ndahca cava che din ntiyon yahn ye min, ¹³ ate nducote hua ntacá dihno vo Tito ne, hua chihndeman inó. Chemin che chihcomán dihno vo che vate ye min, ne cuahn yahn yahn Macedonia.

Dendiohs ne, renecah yan ye chedave yahn ihyan che ritahno ye Dihvo vo Jesucristo

¹⁴ Ndeva vo yavenan Dendiohs, ihyan min che cuahn dama renecah yan ye chedave yuhn vo yahn che ritahno vo Dihvo vo Jesucristo, ne retihyon yune ye uvo che racotuhn vo ndudo ndah yahn ye numachahte. ¹⁵ Nuhn ne, rahndudo nuhn ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo. Ntiyon min ne, anduhneca yade yahn nanda che ama ndah

ran. Ama quenan ino Dendiohs, ne retuhn van ihyan che ndevahn ye man, van ihyan che conda ye man. ¹⁶ Ihyan che ritahno ye ndudo min ne, retumacadino ye che ndevahn ye, ne ihyan che hua ritahno ye ne, retumacadino ye che va che conda ye. ¿A devano nchuhn duh che quendah ndah nan ntiyon min ne? ¹⁷ Quendah ndah nuhn, te hua retihsenan nuhn vededeveno yahn man nuhn nan ndudo yahn Dendiohs, nduhca che redin ama yahn ihyan. A Dendiohs che tendahnun ye nuhn, ne rahndudo nuhn ndudo yahn ye numa cuaco, redinahn nuhn che rihquentiyon Dihvo vo Jesu-cristo.

3

Ndudo ndah yahn Dendiohs che ndahco cade ye, ndahco ye tah Dihvo vo Jesucristo

¹ Che tihca dirun ne, co riquendi nchuhn rendecadino ne che rendeva man yavenan nuhn, ate hua. Hua rendotenan nuhn che dechuh ihyan caca yahn nchuhn cava che conan ne nuhn, nde huane che dechuh man ne caca yahn ihyan cava che conan ye nuhn, andahre tihca va che din nahn ihyan, ndotenan ye ama caca che cahma nan ihyan cava che ndaca ntiyon din ye. ² Nchuhn ne, anduhneca ama caca che chenan cuma nuhn cava che cahma nan nuhn. Che rendihchero ihyan nchuhn man, che recadino ye yahn ne man ne, retumacadino nducoyaca ye che a Dendiohs che te ye ntiyon che redin nuhn. ³ A ndedevahn Dihvo vo Jesucristo nchuhn, citahno ne ndudo ndah yahn ye che cahndudo nuhn. Dendiohs, ihyan

min che va ye vahchetero ne, numacuahn vederihquentiyon yahn Vaco Ndah yahn ye ndedevahn ye nchuhn, ne vederihquentiyon che ndevahn ne ne, tahque chahte che co vederihquentiyon yahn ley che ndirun nan tu rahno, che ndahco Dendiohs tah Moisés.

⁴ Nduhca che chenan ino nuhn Dendiohs numacuahn vederihquentiyon yahn Dihvo vo Jesucristo ne, a devano cuaco nuhn che conahn ntiyon che redin nuhn yahn ye. ⁵ Ndiyu vededevano yahn man nuhn richahtino nuhn, cava che co din nuhn ntiyon yahn ye, te richahtino nuhn che a man ye rinan ye nuhn. ⁶ Tihca, te a ihyan min che rete ye vededevano yahn ye nuhn, cava che co cuhnde tah nuhn vederihquentiyon ra yahn ye, cuahndudo nuhn ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo. Ndiyu ley che a ndirun che dito yahn vederihquentiyon min, te Vaco Ndah yahn Dendiohs che dito yahn. Ley che a ndirun ne, atenan che rihco ro che va che conda ihyan nunde, ate Vaco Ndah yahn Dendiohs ne, redin che cuah-tenan ihyan vahchetero numacuahn ro.

⁷ Ley che ndirun nan tu rahno, che rihco ro che va che conda ihyan nunde ne, chihco cade Dendiohs che cuihno vederihquentiyon yahn, hua quendi cuahn dama. Andahre ama yudo vederihquentiyon yahn ley min, che nde nan Moisés ama diyahn ro, nde hua ri che ndihchero ihyan naci6n yahn Israel, ⁸ ate nde tahque yudo vederihquentiyon yahn Vaco Ndah yahn Dendiohs. ⁹ Vederihquentiyon yahn ley min, che rihco ro che va che conda ihyan nunde ne, ama yudo, ate tahque yudo vederihquentiyon yahn ndudo ndah

yahn Dihvo vo Jesucristo, che rendedevahn ihyan. ¹⁰ Nducote tahque yudo vederihquentiyon yahn ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo ne, anduhneca ndete che a chihno vederihquentiyon yahn ley min. ¹¹ Tihca, te ley min che va che cuihno vederihquentiyon yahn ne, andahre ama yudo, ate tahque yudo vederihquentiyon yahn ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo, che hua nda ro che cuihno.

¹² Nducote a devano nuhn che tahque yudo vederihquentiyon yahn ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo ne, chemin che rahndudo nuhn numa ino nuhn. ¹³ Ametah nde ama nan che tihyon ndeh nuhn nduhca che din Moisés, che chendih ye ama tino nan ye, cava che hua ndihchero ihyan naci6n yahn Israel nduhca che rino rino ravi che diyahn ro nan ye. ¹⁴ Rahndudo nuhn ndudo yahn Dendiohs nduco cudado, cava che conahn ihyan. Ate ihyan naci6n yahn Israel ne, nde meniyon hua renahn ye yahn vederihquentiyon ndico, anduhneca ndete che va che redin vahche yahn ye, te atenan che cotahno ye Dihvo vo Jesucristo, tuhme conahn ye. ¹⁵ Namin nde meniyon cuahn che rahndudo ihyan ndudo che dirun Moisés ne, anduhneca ndete che va che redin vahche yahn ye, hua renahn ye. ¹⁶ Ate cuahn che cotahno ihyan Dihvo vo Jesucristo ne, tuhme conahn ye, cuavi che redin vahche yahn ye. ¹⁷ Dihvo vo Jesucristo ne, anduhneca Vaco Ndah yahn Dendiohs ihyan, ne ihyan che quenun Vaco Ndah yahn Dendiohs ihyan ne, dihn va chedave yahn ye nan ley che dirun Moisés. ¹⁸ Chemin che nducoyaco vo che ritahno vo ihyan min ne, nducote ametah deh

che redin vahche yuhn vo ne, rihco ro vo che ama yudo vederihquentiyon yahn ye. Ro ro ne, rendo vo nduhca man ye, redin Vaco Ndah yahn Dendiohs che tahque rahtenan cumo vo vederihquentiyon yahn ye.

4

¹ Nducote man Dendiohs yahino ye nuhn, ne chihco ye vederihquentiyon tah nuhn che cuahndudo nuhn ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo ne, chemin che riquendi nuhn numa ino nuhn redinahn nuhn. ² Hua chihnga redin nuhn man, hua rihtera nuhn vedecuihno yahn nuhn man, hua rihncheh nuhn man, hua retihdenan nuhn vededevano yahn man nuhn nan Ndudo yahn Dendiohs man. Tahque ndah ne, rahndudo nuhn deman ndudo cuaco, ne nduco tihca rihco ro nuhn che runecade nuhn nan Dendiohs. ³ Ate ihyan che va che conda ye ne, a ihyan chahn che hua renahn ye ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo che rahndudo nuhn. ⁴ Hua ritahno ye, te a chihncheh chundah ihyan, din se che hua co conahn ye vederihquentiyon chahte yahn ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo, ihyan min che ndihchero ihyan iyehense ihyan, tumacadino ye taca Dendiohs. ⁵ Hua rahndudo nuhn cava che nevah-necun ihyan nuhn, te rahndudo nuhn cava che nevah-necun ye Dihvo vo Jesucristo. Redin nuhn cuande anduhneca ndete che mozo yahn nchuhn nuhn, yahn che yahino vo Dihvo vo nduco vih. ⁶ Tihca rahndudo nuhn, te Dendiohs, ihyan min che chihquentiyon ye che chiya dave ne, namin

din ye che chenahn nuhn yahn vederihquentiyon yahn ye che ndihco ye tah Dihvo vo Jesucristo.

Nduhca che va che cuahtechica ihyan che ritahno ye Dihvo vo Jesucristo

⁷ Vederihquentiyon chahte che va tah nuhn, che rahndudo nuhn ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo ne, chemin ne, nduhca ama vedecuihca, ate man nuhn ne, nde hua rigonun chihve nuhn. Tihca, cava che co ro che vederihquentiyon min ne, yahn Dendiohs, ndiyu yahn nuhn. ⁸ Rechuhrihn nuhn, ate hua ri doh ino nuhn. Ama rededecadino nuhn, ate hua retetche ino nuhn. ⁹ Ama redin tan ihyan nduco nuhn, ate hua rihcoman Dendiohs nuhn. Vate nuhn tah vederih, ate rendedevahn ye nuhn. ¹⁰ Nduh cuan nan che vatechica nuhn ne, ama rechuhrihn nuhn nduhca che chuhrihn Dihvo vo Jesucristo, cava che co ro che quenduche ye, rinduco ye nuhn. ¹¹ Numanahn che chenahn nuhn iyehse ne, ama cahnda yahn nuhn, che nahn cahno ihyan nuhn, yahn che ritahno nuhn Dihvo vo Jesucristo, ne nduco chemin ne, rihnde ro che va ye cava nuhn. ¹² Cuahn dama vate nuhn tah vederih, ate cochihve yahn nchuhn cava che ndevahn ne.

¹³ Nan Ndudo yahn Dendiohs ne, ndirun nduhca che rahn ama ihyan: “Chitahnó Dendiohs, ne chemin che cahndudó ndudo yahn ye.” Riquendi nuhn yune yahn ihyan min, ritahno nuhn Dendiohs. Namin rahndudo nuhn ndudo yahn Dendiohs, ¹⁴ te a devano cuaco nuhn che ndedetuhche ye Dihvo vo Jesucristo van tenahn, ne cava Dihvo vo quenah cuma che ndedetuhche ye uvo, nedin dama ye uvo nan ye. ¹⁵ Nducuahn

che rahno ri nuhn ne, a çava che ndah yahn nchuhn, çava che cuhnde ro vedeyahino yahn Dendiohs nduco nuhn, ne ama yahn ihyan necah ye nundihve cuahn ihyan man, ndeva ye yavenan ye man.

¹⁶ Chemin che hua ri doh ino nuhn. Andahre ama ri cuno nuhn nan ntiyon yahn Dendiohs, ate man ye renecah dito ye chedave yahn nuhn ro ro. ¹⁷ Hua ri doh ino nuhn, te che rechuhrihn nuhn man ro cuh ne, hua ngu cuahn dama. Tah ra chemin, te tahque ndahca cuahno nuhn cuahn che cuahtenan nuhn vahchetero numacuahn ro. ¹⁸ Nducote tihca ne, hua retumacah nuhn dehtenduh che va iyehense cuh, te hua rengu. Tahque ndah ne, retumacah nuhn vederihquentiyon yahn Dendiohs, te chemin ne, hua nda ro che cuhno.

5

¹ Hua recah cudado uvo che rechuh rihn vo man ro cuh, te a devano cuaco vo che cuahn che ndaco vo iyehense cuh ne, ndeva Dendiohs uvo vahchetero nan che cuahtenan vo cuahn dama. ² Chemin che, numanahn che vato vo iyehense ne, rahcoran vo che nahn cuahtenan vo vahchetero. ³ Cuahn che ndaco vo iyehense cuh ne, a va yan nan che cuahtenan vo. ⁴ Numanahn che chenav vo iyehense cuh ne, rahcoran vo, ndiyu che nahn vo che coh vo, ate che nahn vo che ndacorun vo, cuahtenan vo vahchetero numacuahn ro. ⁵ Yahn che cuahtenan vo vahchetero ne, man Dendiohs tihyon yune ye uvo, din ye che quenun Vaco Ndah yahn ye uvo, rihco ro ye che ndeva ye uvo.

⁶ Chemin che richahtino vo cuahn dāma. A devano vo te, numanahn che chenān vo iyehñse ne, hua rendihchero vo Dihvo vo Jesucristo. ⁷ Ate ritahno vo ihyan, riquendi vo yune yahn ye, andahre hua rendihchero vo ihyan. ⁸ Ndichahtino vo ihyan, nde tuno nahn ndāco vo iyehñse cāva che cuahtenan vo nān ye. ⁹ Chemin che a cuahtenan ca vo iyehñse, o hua, redin nun ino vo runecāde vatechico vo cāva che yeno ye nduco vo. ¹⁰ Tihcā, te va che ndo dāma nducoyāco vo, techecāde Dihvo vo Jesucristo yuhn vo. Ro min ndahco menun ye yahn queri āmo vo, a ndah, o hua ndah, din vo, chahtenan vo iyehñse.

Vederihquentiyon che ndevahn ihyan

¹¹ Nducote renevahnecun nuhn Dihvo vo Jesucristo ne, chemin che redin nun ino nuhn riyahve nuhn ihyan nunde, cāva che cotahno ye ihyan. Dendiohs ne, a devano ndah ye che runecāde vatechica nuhn, ne rahcó te namin nchuhn ne, a devano ne. ¹² Che dirún tihcā ne, co riquendi nchuhn rendedecadino ne che rendeva mán yavenān nuhn nduhcā che rahn ihyan yahn nuhn, ate hua. Che náhn ne, che co yeno nchuhn che runecāde vatechica nuhn cāva che hua co cuihñān ne, ndahconan ne yahn ihyan che ndere redin yāde ye, redin cā ye che runecāde ye. ¹³ Nāhn cuān ne, co rendedecadino ihyan che luco nuhn, ne nāhn cuān ne, rendedecadino ye che runecāde nuhn, ate hua dehve din yahn chemin, te redin nuhn ntiyon yahn Dendiohs, cāva che ndah yahn nchuhn. ¹⁴ Tihcā, te nducote yahino Dihvo vo Jesucristo nuhn ne, chemin che

renevahne^{cun} nuhn che rihq^{uenti}yon ye. A devano nuhn te, nducote chih ye çava nducoyaça ihyan ne, nducoyaço vo ne, anduhneca ndete che chih vo ðama nduco ye. ¹⁵ Tihça chih ye çava che, uvo che ndedevahn ye uvo ne, hua cuahtechico vo vedeyeno yahn mañ vo. A ihyan min che chih ye, ne ntuche ye çavo vo, ne redin yahn che dinahn vo yahn ye. ¹⁶ Chemin che nuhn ne, hua renda^hchenan nuhn nde ama ihyan, ta^çhan ihyan ye. Andahre ro menaⁿ nda^hchenan nuhn Dihvo vo Jesucristo, ate mañ ne, ametah tihça redin nuhn. ¹⁷ Tihça, te nducoyaço vo che ritahno vo Dihvo vo Jesucristo ne, a nda^hcorun Dendiohs uvo, a ndo vo anduhneca ihyan ra. Nducuahn vederendedecadino chihnga che chenano cumo vo ro menaⁿ ne, a chihcomañ vo. Mañ ne, a ndacorun vederendedecadino yuhn vo.

¹⁸ A Dendiohs che din ye nducuahn chemin, ndo yaⁿ ye nduco vo che cuande yahn Dihvo vo Jesucristo. Avane ne, te ye ntiyon nuhn che çah nuhn, cadino ihyan che a ndo yaⁿ ye nduco ye.

¹⁹ Dendiohs ne, dechuh ye Dihvo vo Jesucristo, ne che cuande yahn ihyan min ndedevahn ye ihyan iyehⁿse, nchahco ye nunde yahn ye. Ndaconan ra^hn che te ye ntiyon nuhn che çah nuhn, cadino ihyan che ndo yaⁿ ye, nchahco ye nunde yahn ye.

²⁰ Dechuh Dihvo vo Jesucristo nuhn, caⁿndudo nuhn vaⁿ nchuⁿ menun Dendiohs, anduhneca ndete che a mañ ye riyahve ye nchuⁿ. Chemin che riyahve nuhn nchuⁿ che cuande yahn Dihvo vo Jesucristo, che ndaça ne che nchahco nunde Dendiohs, ndo yaⁿ ye nduco ne. ²¹ Dihvo vo Jesucristo ne, hua quendi^hco ye nde ama nunde,

ate din Dendiohs che nedihve ye nunde yuhn vo, anduhneca ndete che man ye quendihco ye nunde. Tihca din ye cava che, nduco che cotahno vo Dihvo vo ne, ndaco vo vederenchahco, ne runecade cuahtenan vo nduhca che nahn ye.

6

¹ Nducote redin nuhn ntiyon yahn Dendiohs ne, riyahve nuhn nchuhn che hua duche rino ne vedeyahino yahn ye cava ne, ² te nan Ndudo yahn ye ne, rahn ye ri ye ihyan ndico yuhn vo tuhca: Cuahn che nda ro ndah yahn nchuhn ne, chinan nchuhn, ndedevahn nchuhn.

Namin nchuhn ne, a ro cuh che ro ndah yahn ne, a ro cuh che ndevahn ne.

³ Nuhn ne, runecade vatechica nuhn, cava che hua ndaca yune che ndahchenan ihyan ntiyon che redin nuhn. ⁴ Nan nducuahn che redin nuhn ne, rihco ro nuhn che numa cuaco redin nuhn ntiyon yahn Dendiohs. Ama redin chahtino nuhn yahn nducuahn che rechuhrihn nuhn man, ⁵ rahn ihyan nuhn man, rih ye nuhn vacoyahn man, rendo dama ye, redin canda ye nduco nuhn man, ama rechuhrihn nuhn che redin nuhn ntiyon man, hua ri che cuahteyado nuhn man, rih cuico nuhn man. Ate van nducuahn dehtenduh chemin chan ne, rihco ro nuhn che redin nuhn ntiyon yahn Dendiohs. ⁶ Namin rihco ro nuhn che redin nuhn ntiyon yahn ye, yahn che runecade vatechica nuhn man, renahn nuhn ndudo yahn ye man, ama redin chahtino nuhn man, chenan cuma nuhn vedevahino man, quenun Vaco Ndah yahn ye nuhn man, numa cuaco redin yahino

nuhn ihyan mañ, ⁷ chenan cuma nuhn vederi-
hquentiyon yahn ye mañ, rahndudo nuhn ndudo
ndah yahn Dihvo vo Jesucristo mañ. Nduhca
sandado che va che ruhn nduco se mañ, va che
rendedevahn nduco se sahn mañ ne, tihca nuhn,
te a ndo yañ Dendiohs nduco nuhn, nedin yahn
ye nuhn, ne hua dehva rinda yahn nuhn. ⁸ Nahn
ihyan ne, rendeva ye yavenan nuhn, ne nahn
ye ne, rendahchenan ye nuhn. Nahn ihyan ne,
ndah rahn ye yahn nuhn, ne nahn ye ne, chihnga
rahn ye yahn nuhn. Nahn ihyan ne, rahn ye che
rente nuhn ndudo cuaco, ne nahn ye ne, rahn
ye che rihnceh nuhn. ⁹ Nahn ihyan ne, yahino
ye nuhn, ne nahn ye ne, nde hua retumacah ye
nuhn. Nahn cuan ne, vate nuhn tah vederih
mañ, redin tan ihyan nduco nuhn mañ, ate rend-
edevahn Dendiohs nuhn. ¹⁰ Andahre ran nuhn
nahn cuan, ate hua dehve rahco nuhn. Andahre
chevah nuhn, ate anduhneca ndete che redin cui-
hca nuhn ihyan, ricuahn nuhn Ndudo yahn Den-
diohs ihyan. Andahre metah dehva yahn nuhn
muhn iyehse cuh, ate rinan Dendiohs nuhn, ne
hua dehva rinda yahn nuhn.

¹¹ Nchuhn dihno nuhn che vate ne yañ Cor-
into, numacuahn chedave yahn nuhn yahve nuhn
nchuhn, hua chihco ndeh nuhn nde ama ndudo.
¹² Nuhn ne, yahino nuhn nchuhn, ate mañ nchuhn
ne, ti nan ti ino ne rendihche ne nuhn. ¹³ Nduhca
che riyahve ihyan daya ye ne, tihca riyahve
nchuhn, cava che din yahino ne nuhn nduhca che
yahino mañ nuhn nchuhn.

*Uvo che ritahno vo Dihvo vo Jesucristo ne, ihyan
yahn Dendiohs uvo*

¹⁴ Hua dāma co nchuhn nduco ihyan che hua ritahno ye Dihvo vo Jesucristo, te hua redin yahn che ihyan che ndah ihyan ye ne, dāma co ye nduco ihyan che duhtuno ihyan ye. Namin hua redin yahn che ihyan che a ntah ndutinān ye, renevahnecun ye Ndudo yahn Dendiohs ne, dāma co ye nduco ihyan che hua renevahnecun ye. ¹⁵ Dihvo vo Jesucristo ne, hua ri dāma ndudo yahn ye nduco chundah. Namin ihyan che ritahno ye ihyan ne, hua ri dāma ndudo yahn ye nduco ihyan che hua ritahno ye. ¹⁶ Ihyan che rendeva ye yavenān Dendiohs ne, nde hua redin yahn che dāma co ye nduco ihyan che rendeva ye yavenān dehtenduh che ndiyu Dendiohs. Dendiohs ne, quenduche ye, ne uvo ihyan yahn ye ne, anduh-necā ndete che yāco yahn ye, nduhcā che a ndirun nān Ndudo yahn ye tuhcā:

Conún vān ihyan yāhn.

U che Dendiohs yahn ye.

¹⁷⁻¹⁸ Namin ndirun:

Dihvo vo Dendiohs, ihyan min che quenān cuma ye nducuahn vederihquentiyon ne, rāhn ye:

“Co din vi nchuhn yahn ihyan nunde, cuihcomān ne ihyan.

Hua din ne dehtenduh che chihngā, cuahtendihco ne nunde.

Tuhme ndevā nchuhn, din yāhn nchuhn, ndo ne dāyá.”

7

¹ Dihnó che yahinó nchuhn, nducote tihcā nte Dendiohs ndudo yahn ye ne, nahn che cāhcomān

vo nunde yuhn vo, ne runecade cuahtechico vo, nevahnecun vo ihyan.

Nto ino ihyan ndiyaco nunde yahn ye

² Cuenevahnecun nchuhn nuhn. Hua nedin tan nuhn nduco nde ama ne. Hua nihncheh nuhn nchuhn. Nde ama nchuhn, hua ndinda ne cava nuhn. ³ Che dirun tihca ne, ndiyu che rahn nunde yahn nchuhn, te yahino nuhn nchuhn nduhca che a rahn rí nchuhn menan, andahre va che coh nuhn cava ne. ⁴ Ama rendaca vedechahtino man, ama yeno man, ama renecah yan chedave yahn man, cava ne. Andahre rechuhrihn nuhn, ate ama yeno.

⁵ Numacuahn ro che chahtechica nuhn yahn yahn Macedonia ne, nde tah hua chahtetuhno nuhn, te din tan ihyan nduco nuhn. Chuhrihn nuhn, ne ama ndedecadino nuhn nan ntiyon che redin nuhn. ⁶ Ate Dendiohs, ihyan min che renecah yan ye chedave yahn ihyan che ran ye ne, necah yan ye chedave yahn nuhn, yahn che nta Tito. ⁷ Avane ne, nte cuande se nuhn nduhca che nevahnecun nchuhn sahn man, necah yan ne chedave yahn se man, ama chi ran ne cava nunde yahn ne man, ama rendedecadino ne cava man, ne cava nducuahn chemin ne, nde tahque chi yeno.

⁸ Cuahn che dirun yahn ne menan, dín che chi ran ne ne, nde man nto ino che tihca dín, ate man ne, yeno, te checadino che chichihve yahn ne, nto ino ne nunde yahn ne. ⁹ Man ne, yeno, ndiyu yahn che dín che chi ran ne, ate yahn che chichihve vederan yahn ne, dín che nto ino ne nunde yahn ne. Hua ndere cah rihn nchuhn nduco che tihca dirun,

te nto ino ne nunde yahn ne numacuahn vederan, nduhca che nahn Dendiohs. ¹⁰ Chichihve yahn ne, te cuahn che numacuahn vederan rento ino vo nunde yuhn vo ne, rendedevahn Dendiohs uvo. Ate vederan che ametah co quendi vo vedeyeno yahn man vo, cuahtendihco vo nunde ne, nde hua cochihve. ¹¹ Condiheche nchuhn nduhca che chichihve che nto ino ne nunde yahn ne nduhca che nahn Dendiohs. Chi yudo yahn ne yahn nunde yahn sahn min, nde dihya ne chi. Runecade tumacah ne yahn, ne ndaca ne che nchahco nunde che hua tumacah ne yahn menan. Namin necahco ne u cava che conan nchuhn. Din ne castigo sahn, ne nan nducuahn chemin ne, chihnde ro yahn ne che dave yavenan ne yahn nunde min. ¹² Che dirun yahn nchuhn menan ne, che nahn che tumacadino ne nan Dendiohs nduhca che nevahnecon ne nuhn. Che dirun yahn ne ne, menan vihca a cava nchuhn che ndedecadinó, ndiyu deman yahn sahn min che quendihco se nunde, nde huane yahn ihyan che din duche yahn se ihyan. ¹³ Nducote nto ino nchuhn nunde yahn ne ne, chemin che chi yeno nuhn.

Avane ne, nducote ndihchero nuhn che ama yeno Tito yahn che necah yan nducoyaca nchuhn chedave yahn se ne, chemin che nde tahque chi yeno nuhn. ¹⁴ Hua quenda cuhno u che rahn ri sahn che ndah ihyan nchuhn. Nduhca che riquenda cuaco nducuahn che renté nduco ne ne, tihca quenda cuaco nducuahn che rahn ri sahn yahn ne. ¹⁵ Me Tito ne, nde tahque yahino se nchuhn man ro cuh, che co ro che quenah se yan vaco ne, te renecahco se nduhca che nevahnecon

ne sahn nduco vedino vedenecun, dinahn ne che chihquentiyon se. ¹⁶ Me u ne, ama yenó, te a devanó che renevahnecun nchuhn nducuahn che rihquentiyón.

8

Nduhca che nahn che cah vo vedino

¹ Dihno nuhn, man ne, nte cuande nuhn nchuhn nduhca che din yahino Dendiohs ihyan yahn ye che vate ye yahn yahn Macedonia, chinan ye ihyan cava che tuno tah ye che cah ye vedino. ² Ihyan chahn ne, andahre ama rechuhrihn ye che redin tan ihyan nduco ye man, ama chevah ye man, ate ama yeno ye, ne numacuahn chedave yahn ye cah ndahva ye vedino. ³ Man ndihcheró che numacuahn vedeyeno cah ye nde tahque ndahva ca che co che retumacadino vo che co cah ye. ⁴ Ama chica ye favor nuhn, che cah yune nuhn che condá van nduco ye, conan ye dihno vo. ⁵ Nde hua ndedecadino nuhn che tihca din ye, ate nde tahque quendañan ye, te che tahque ndah ne, chihco ye chedave yahn ye nduhca che nahn Dendiohs, cava che dinahn ye nducuahn che rihquentiyon Dihvo vo Jesucristo man, cava che nevahnecun ye nuhn man. ⁶ Nducote tihca din ihyan chahn ne, chemin che cah cuande nuhn Tito che ndaconan se yan vaco nchuhn, quendi se din dama se vedino min. ⁷ Nducote ama chenán cuma ne vederihquentiyon che cotaño ne man, che cuahndudo ne man, che devano ne man, checo checunde chenán ne nan ntiyon yahn Dendiohs man, yahino ne nuhn man ne, chemin

che ndahca che din nun ino ne, cuahtenan cuma ne vedevahino.

⁸ Ndiyu che rihquentiyón nchuhn, ate ráhn nduco ne cava che cadino ne nduhca che chenan cuma dihno vo chenhahn vedevahino man, cava che cuhnde ro ndete che numa cuaco chenan cuma ne vedeyahino man. ⁹ A devano nchuhn nduhca che ama yahino Dihvo vo Jesucristo uvo, ne nahn che quendi ne yune yahn ye. Nduhca ama ihyan cuihca che ndo chevah ye, yahn che din ye vedevahino ne, tihca ihyan min, te andahre ama yudo vederihquentiyon yahn ye, ate nducote yahino ye uvo ne, chihcoman ye nducuah, nda ye muhn iyehense cuh cava che ndedevahn ye uvo.

¹⁰ Tihca riyahvé nchuhn cava che ndah yahn ne, te a man nchuhn chihndeyan chedave yahn ne nde nduyo chuh me, canan recah ne vedino min. ¹¹ Man ne, nduhca che nduco vedeyeno canan cah ne, tihca nahn che quendi ne dinahn ne tunoca che tuno tah ne, nde conan cah ne. ¹² Tihca, te vedino che recah vo ne, a devano Dendiohs nduhva che co cah vo. Cuahn che recah vo numacuahn chedave yuhn vo ne, renevah necun ye.

¹³ Che cah nchuhn vedino min dihno vo ne, ndiyu che cah ne nde ndo chevah man ne. ¹⁴ Che nahn ne, che conan ne ihyan cava che ndaca che chuhnun ye man ro cuh. Nda ro che va vederetahn yahn man ne ne, tihca conan ihyan chahn nchuhn. Nduco tihca ne, ndaca che chuhnun ama tama ne cuahn dama. ¹⁵ Va ama ejemplo yahn chemin che ndirun nan Ndudo yahn Dendiohs tuhca: “Ihyan che ndeh din dama ye ne, hua ngava

yahn ye, ne ihyan che doh din dama ye ne, hua chicuah nan yahn ye.”

Tito nduco combiero yahn se ne, ndaconan se yan Corinto

¹⁶ Nundihve cuahn Dendiohs che cah̄n nun ye chete chedave yahn Tito, che namin rendedecadino se cava che ndah yahn nchuhn nduhca che rendedecadinó. ¹⁷ Ndetahno nevahnecon se che yahvé sahn che chi se. Avane ne, nducote a man se ndihco se che chi se ne, cochi se quendi-hchero se nchuhn numacuahn vedeyeno.

¹⁸ Dechuh nuhn dama nduco se ama dihno vo che ama ndah rahn ihyan yahn ye nduh cuan yaco, yahn che ama quendah ndah ye che rahndudo ye ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo. ¹⁹ Avane ne, a tendahnun ihyan ndiyaco dihno vo min, che conduco ye nuhn nan che vatechica nuhn. Quenan conan ye nuhn, din dama nuhn vedino che a ndanan redin dama nuhn, cava che ndeva ihyan yavenan Dihvo vo man, cava che cahco ro nuhn vedeyahino yahn nchuhn man. ²⁰ Nducote hua nahn nuhn che ndere cahma nde ama ihyan che toh man nuhn vedino min ne, chemin che yahve nuhn ihyan ndiyaco che tendahnun ye ama cha dihno vo, cava che conduco ye nuhn. ²¹ Tihca, te nahn nuhn che dave yavenan nuhn nan Dendiohs man, nan nducoyaca ihyan man.

²² Avane ne, dechuh nuhn tama dihno vo nduco Tito. Dihno vo min ne, a rendihche nuhn ihyan che runecade ye cuahn dama nan nducuahn ntiyon yahn Dendiohs. Ihyan min ne, quenan ino ye che conahn ntiyon che chi ye, te a rendihche

ndah ye nchuhn. ²³ Te cuandé nchuhn te Tito ne, rinduco se u nan ntiyon che quenán, cochi se, conan se nchuhn menún. Me dihno vo chenahn ne, ihyan ndiyáco dechuh ye ihyan. Ihyan chahn ne, nducote runecade ye ne, cuhnde ro che ama yudo vederihquentiyon yahn Dihvo vo Jesucristo. ²⁴ Man ne, cuinan nchuhn ihyan chahn, çava che cadino ihyan ndiyáco chenahn nduhça che chenán cuma ne vedeyahino man, çava che hua co cuihnán nuhn che rendeva nuhn yavenán ne man.

9

Vedino çava dihno vo

¹ Yahn vedino che redin dama nuhn çava dihno vo ne, rahcó che nde hua rendotenan che dirún yahn ne, ² te a rendihché nchuhn che ama cuno ino ne. Chemin che hua cuihnán renté nduco dihno vo che vate ye yahn yahn Macedonia, yahn nchuhn che vate ne yahn yahn Acaya, che a vateyan ne nde nduyo chuh çava che conan ne. Nducote checadino ye che redin nun ino ne reça ne vedino min ne, a nahn nducoyaca ye ama çah yeno ino ye, canan reça ye. ³ Andahre tihça ne, dechuh dihno vo chahn tan, çava che cuahteyan niyon nchuhn nduhça che a renté yahn ne, ne hua quendah cuihnó che rendonán nchuhn. ⁴ Tihça dín, te cuahn che chí ne, denan conduco ama o dihno vo che vate ye yahn yahn Macedonia u, ne nahn che a vateyan nchuhn. Ndete che hua ne, quendah cuihno nchuhn. Namin quendah cuihno nuhn che ama rendonan nuhn nchuhn. ⁵ Nducote hua náhn che quendah cuihno uvo ne, yahvé

dihno vo chahn che chi ye, conan ye nchuhn, din dama nduh ne vedino min che a ndihco ne chedave yahn ne che cah ne. Nduco tihca ne, cuahn che nda nuhn ne, hua quenan cuma nuhn che coman caa nuhn nchuhn.

⁶ A devano nchuhn te cuahn che ndahva ndute ndata rihno vo ne, ndahva renevahn vo, ne cuahn che doh rihno vo ne, doh renevahn vo. ⁷ Atihnocano che recah vo vedino. Nahn che cah vo nduhva che ndihco vo che cah vo. Nahn che cah vo numacuahn chedave yuhn vo, hua nduco fuerza, te Dendiohs ne, yahino ye ihyan che nduco vedeyeno recah ye. ⁸ Dendiohs ne, va vederihquentiyon yahn ye che conan ye nchuhn nan nducuahn, cava che hua dehva conda yahn man ne man, cava che va ndahva yahn ne che conan ne ihyan chenahn man. ⁹ Tihca, te nan Ndudo yahn Dendiohs ne, a ndirun tuhca:

Ihyan che redin ye vedevahino nduco ihyan chevah ne,
rinan Dendiohs ihyan cuahn dama, ne hua ri doh dehtenduh yahn ye.

¹⁰ A Dendiohs che recah ye ndute ndata che rihno ihyan man, rihquechey ye ihyan man. A ihyan min che din ye che co ndeh ndute ndata yahn nchuhn man, tihdenan ye vedeyahino yahn ne man, ¹¹ cava che co chahte nducuahn ntiyon yahn ne, conan ne ihyan chevah numacuahn chedave yahn ne. Nduco tihca ne, ndeva ihyan yavenan Dendiohs yahn ntiyon che redin nuhn van nchuhn. ¹² Tihca, te vedino che vatechica nuhn redin dama nuhn ne, din che ndaca che chuhnun dihno vo man, nde din che ndeva ihyan

yavenan Dendiohs man. ¹³ Ihyan che ndonda tah ye vedino min ne, ndeva ye yavenan Dendiohs, ndiyu deman yahn che ama rinan nchuhn ihyan man, ihyan chenahn man, ate yahn che renevahnecun ne ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo. ¹⁴ Namin covah ye cava nchuhn numacuahn chedave yahn ye yahn che tihyon yune Dendiohs nchuhn che din ne vedevahino nduco ye. ¹⁵ Nundihve cuahn Dendiohs che ama chahte vedeyahino yahn ye cavo vo, che nde hua retumacardino man vo, dechuh ye Dihvo vo Jesucristo, ndedevahn ye uvo.

10

Vederihquentiyon che quenan cuma Pablo

¹ U Pablo, riyahvé nchuhn numacuahn vedino vedeneacun nduhca che nahn Dihvo vo Jesucristo. Nah nchuhn ne, rahn ne yahn che ama tan cuahn che yahn quenán, ne cuahn che quenún van nchuhn ne, ama necún. ² Ate riyahvé nchuhn che hua din ne che ndaca yune che din castigo nchuhn cuahn che ndá, te va inó che din castigo ihyan che rahn ye che vatechica nuhn vedeyeno yahn man nuhn. ³ Cuaco te ihyan iyehense nuhn, ate redin nuhn ntiyon yahn Dendiohs nduhca che nahn ye, ndiyu nduhca che nahn man nuhn. ⁴ Nduhca sandado che chenán cuma se dehtenduh che richihve yahn se nan che ruhn se ne, tihca chenán cuma nuhn vederihquentiyon chahte. Vederihquentiyon min ne, ndiyu yahn ihyan iyehense, te yahn Dendiohs, ne co ndahco ndiya ihyan che duhtuno ihyan ye. ⁵ Namin ndahco ndiya nuhn

ihyan, che numacuahn vedeyade man, vededevano yahn man ye man, rahcotahn ye yahn Dendiohs, ne ndahco nuhn ihyan tah Dihvo vo Jesucristo, cava che dinahn ye yahn ye. ⁶ Cuahn che a ndahca redinahn nchuhn ne, nuhn ne, vate nuhn cava che din nuhn castigo ihyan che rahcotahn ye.

⁷ Nchuhn ne, rihco ne cudado nde nan ran nde nan rica nuhn, ate hua rendihche ne taca chedave yahn nuhn. Ndete che devano cuaco ne che a yahn Dihvo vo Jesucristo nchuhn ne, cuedevano ne te namin nuhn ne, a yahn ye nuhn. ⁸ Te Dihvo vo Jesucristo vederihquentiyon nuhn, ndiyu cava che din nuhn che conda nchuhn, ate cava che conan nuhn nchuhn che cotahno ne ihyan numa ino ne. Chemin che, andahre ama rendonan vederihquentiyon min ne, hua ri cuihnán. ⁹ Tihca rahn ri nchuhn cava che hua ndedecadino ne che ndere renahn dihyá nchuhn nduco caca che redechuh yahn ne. ¹⁰ Hua nahn che namin nchuhn tihca ndedecadino ne, te nahn ihyan ne, rahn ye te ama renan ino che cayá ihyan nan caca che redechuh yahn ye, ate cuahn che quenun van ye ne, hua dito nan nde hua ndahchan ndudo yahn. ¹¹ Ihyan che tihca rahn ye ne, codevano ye te nduhca che yudo rihquentiyon nuhn cuahn che yahn chenan nuhn, redirun nuhn yahn ne ne, atihnoça yudo cahcantiyon nuhn cuahn che nda nuhn van ne.

¹² Hua rendeva man nuhn yavenan nuhn nduhca che redin nahn ihyan che rendonan man ye ihyan, te ama vedetundo che redin ye, rendeva man ye yavenan ye, rahco ye che tahque rigonun chihve ye che co ihyan chenahn.

¹³ Nuhn ne, hua redin yade nuhn, rechuhnan

nuhn vederihquentiyon che te Dendiohs nuhn, che din nuhn ntiyon yahn ye vān nchuhn. ¹⁴ Nuhn che ndā nuhn menān ndita, cahndudo nuhn ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo, chihnevan nchuhn, ne chemin che redin yahn che quendi nuhn caḥcantiyon nuhn nchuhn. Che tihcā redin nuhn ne, hua rechuhnan nuhn vederihquentiyon che chenān cuma nuhn. ¹⁵ Hua redin yaḍe nuhn, rihquentiyon nuhn nān che nedin tāma ca ihyan ntiyon. Che cuāco ne, chenān ino nuhn che cotahno nchuhn Dihvo vo Jesucristo numa ino ne, cava che co chahte ntiyon che redin nuhn vān nchuhn, ne quendi nuhn nduhcā che a cochi nuhn rihquentiyon nuhn. ¹⁶ Tuhme quendi nuhn cuacotuhn nuhn ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo yān chenān, ate hua cahnevi nuhn ntiyon che nedin tāma ca ihyan.

¹⁷ Duh nchuhn che nahn ndonan man ne nchuhn ne, tahque ndah che ndonan ne Dihvo vo Jesucristo, ¹⁸ te ihyan che rendonan mān ye ihyan ne, hua cochihve yahn ye che tihcā redin ye. Me ihyan che rendonan Dihvo vo Jesucristo ihyan ne, atenān ihyan chahn che rendeva Dendiohs ihyan.

11

Sahn che redin cā se che apóstol se

¹ A mā ndahcā ndete che din chahtino nchuhn che ndonān vederihquentiyon che quenān cumā. Co raḥco ne che āma vedetundo che tihcā redin. ² Ate hua, te āma yahinó nchuhn nduhcā che nahn Dendiohs, cahndudó ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo, chitahno ne, ne náhn che dave chedave yahn ne, ndā ne nān ye. ³ Nducote chundah ne,

ama mayon se ne, ndo se cu, chihncheh se Eva. Namin nchuhn ne, vahinó cava ne, te denan hua numa ino ne ritahno ne Dihvo vo Jesucristo, ne cah yune ne che cahnceh se nchuhn, cuacondah vedame ne ihyan. ⁴ Vahinó cava nchuhn, te denan nda sahn che cacuahn se tama ndudo menun ndudo yahn Dihvo vo Jesucristo man, cuahndudo se tama ndudo, redin vahn se che ndudo ndah yahn Dendiohs man, conun se nchuhn che nevah-necun ne tama vaco menun Vaco Ndah yahn Dendiohs man, ne a ndah no ino ne cotahno ne nducuah. ⁵ Ricá nchuhn che din chahtino ne yahn, nan sahn chahn che redin vahn ne apóstol ndah, te nde tah hua rinda nan yahn vederihquentiyon che quenán cumá nan vederihquentiyon yahn se. ⁶ Andahre hua ndahchan ndudo yahn nan che rahndudó, ate nan vederihquentiyon yahn Dihvo vo Jesucristo ne, a devanó ndendi ndendita nduhca che a rendihche man nchuhn.

⁷ Hua dehve ama nunde che din man ntiyon, ndaca che chuhnún cuahn che cahndudó ndudo ndah yahn Dendiohs, chihnevan nchuhn. Tahque ndah ne, quendah vedechahtinó chuhrín cava che ndah yahn ne. ⁸ Cuahn che quenán van nchuhn, din ntiyon yahn Dendiohs cava che ndah yahn ne ne, dihno vo che vate ye tama yan chinan ye u cava che ndaca che chuhnún, ate anduhneca che ndere chehneví yahn ye, te ndiyu ihyan chahn va che conan ye u ro min. ⁹ Cuahn che chicuah nan yahn ne, nde ama nchuhn hua dendúh nchuhn. Tahque ndah ne, ama o dihno vo che chica ye yahn yahn Macedonia, chinan ye u. Nduco tihca ne, hua dendúh nchuhn ro min. Atihnoca hua

dendúh nchuhn caviyan deman. ¹⁰ Nde muhn nde nan Dihvo vo Jesucristo, cuaco ráhn rí nchuhn chemin. Numachahte yahn yahn Acaya, hua quendañ cuihnó nan nde ama ihyan, yahn che tihça ráhn. ¹¹ Ndiyu che hua yahinó nchuhn che hua náhn che conan ne u. A man Dendiohs devano ye che ama yahinó nchuhn.

¹² Quendí dín tihça ça va che co cuihnan sahn yađe chahn che vatechica se redin ça se che apóstol se, redin ça se che redin se ntiyon nduhça che redin nuhn. ¹³ Sahn chahn ne, ndere vatechica se, rihnceh se ihyan, redin ça se che apóstol yahn Dihvo vo Jesucristo sahn. ¹⁴ Hua çahn ino nchuhn che redin ça se che apóstol se, te a devano vo te namin chundah ne, rendedeche se sahn, co ndaconda se nde ama ángel diyahn ndete che nahn se. ¹⁵ Chemin che nde hua çahn ino nchuhn, ndihchero ne sahn chahn che redin se ntiyon yahn se, redin ça se che ndudo ndah yahn Dendiohs che rahndudo se. Yahn nducuahn che redin se ne, va che din Dendiohs castigo sahn, nedihve se nunde yahn se.

Nduhça che rechuhrihn Pablo nan ntiyon yahn Dendiohs

¹⁶ Ndaconan ráhn rí nchuhn che hua ndedecadino ne che ama vedetundo che náhn ndeva man yavenan. Ndete che tihça ndedecadino ne ne, codin chahtino ne yahn. ¹⁷ Che ráhn rí nchuhn che náhn ndeva man yavenan ne, ndiyu Dihvo vo Jesucristo che tihça rihquentiyon ye, te chemin ne, vedetundo yahn man. ¹⁸ Nducote ama yahn sahn che redin yađe se che ama ndah ihyan se ne, namin u ne, ndeva man yavenan. ¹⁹ Tihça dín,

te nchuhn ne, ama devano ne che rahco ne, nde hua ri cuihnan ne, a ndah no ino ne retuma ino ne sahn che rendeva man se yavenan se. ²⁰ Andahre redin se decahya yahn se nchuhn man, rendinun rendinahn se nchuhn man, redin yahn se dehtenduh yahn ne man, rinan se yahn nchuhn man, rahn se vaconan ne man, ate a ndah no ino ne. ²¹ Anduhneca ndete che ama vedecuihno chemin cavá, te nuhn ne, hua riñquino nuhn che ndere din nuhn nduco nchuhn.

Andahre ama vedetundo, ate namin u ne, co din yadé nduhca che redin sahn chahn. ²² Ndete che redin yade se che sahn nación yahn Israel sahn ne, namin u ne, ihyan nación yahn Israel u. Ndete yahn che rente se devaco hebreo ne, namin u ne, renté devaco min. Ndete yahn che ndata yahn Abraham sahn ne, namin u ne, ndata yahn ye u. ²³ Ndete nan ntiyon yahn Dihvo vo Jesucristo nahn din yade se ne, namin u co din ama vedetundo, ndo yadé, te tahque ndichihve u nan ntiyon yahn ye man, tahque nedín ntiyon yahn ye man, tahque ndeh yune nenún vacoyahn man. Ama ndeh yune nahn ihyan u man, ama ndeh yune adeche cahno ihyan u man. ²⁴ Sahn nación yahn Israel ne, uhn yune din se castigo u, chahn se ndico ntiyon cun cuarta u. ²⁵ Ino yune chahn se yahn u. Ama yune ndo dama ihyan, cah ye tu u nde a chihno ye u, che rahco ye. Numacuahn ro che quechicá nan ntiyon yahn Dihvo vo Jesucristo ne, ino yune cheche nun barco nan che quenún, ama ro ama yan quenún van nuniyahn. ²⁶ Ama chuhríhn nduh cuan nan che quechicá yahn ntiyon che quenán. Ama ndeh

yune adeche quenda ico u. Nduh cuan nan che quechicá ne, ama cahnda, yahn che ama vate sahn duco. Ama ndeh yune cuahto din tan ihyan nación yáhn man, ihyan nación chenahn man, nducó, adeche cahno ye u. Adecotino che quechicá, viyan man, viyata man, nuniyahn man, ama chuhríhn, adeche cóh nahn cuan. Me sahn che redin ca se che ritahno se Dihvo vo Jesucristo ne, cuahn dama chenun ino se vedetan, nahn cahno se u. ²⁷ Ama chi cunó nan ntiyon man, ama quenduché man, ama chih cuicó man, chih yacá man. Nahn cuan ne, adeche coh iché, quechicá van ngo, nde tino yáhn metah.

²⁸ Avane yahn nducuahñ chemin chan ne, ama rendedecadinó ro ro, cava nducoyaca ihyan che ritahno ye Dihvo vo Jesucristo, te u che redín cudado ihyan. ²⁹ Nducoyaca dihno vo che hua ndah richahtino ye Dihvo vo ne, ama rendedecadinó cava ye. Namin nducoyaca dihno vo che redin ihyan che rahtendihco ye nunde ne, ama ri rán cava ye. ³⁰ Ndete che nahn co yenó ne, tahque ndah che co yenó yahn dehtenduh che rihco ro che hua rigonun chihvé. ³¹ Dendiohs, Chida Dihvo vo Jesucristo, ihyan min che rendeva vo yavenan ye cuahn dama ne, devano ye te cuaco che ráhn. ³² Cuahn che quenán yan Damasco ne, gobernador che rinan se rey Aretas, va se yan min, ne chih se sandado yune che nahn din se preso u. ³³ Ate ndedevah ihyan u chete ama cuahte cuahn vedame chete che ndacoriya chihto yan me, ne nduco tihca cáhn.

12

Ama vederihno che cah Dihvo vo Jesucristo, ndihchero Pablo

¹ Hua redin yahn che ndeva mán yavenán, ate va che có nchuhn yahn ama vederihno che te Dihvo vo Jesucristo, ndihcheró. ²⁻³ A ndeh nduyo che ritahnó Dihvo vo Jesucristo, ne mán adive ne, a ri ndiche cun nduyo ne, quenda ye u vahchetero. Hua devanó, a mán, o vacó, atenan Dendiohs devano ye. Ate tanocá nduh ne, quenda ye u vahchetero. ⁴ Min chihneván ama ndeh ndudo che nde hua rentaquinó deh che cahmá yahn. Avane ne, cahnda va che cahmá. ⁵ Vederihno min che cuaco, redin yahn che ndonán. Ate cava mán ne, nde hua redin yahn che ndo yadé. Atenan yahn che nde hua rignonun chihvé, atenan yahn chemin che co co yenó. ⁶ Ndete che nahn ndo yadé ne, dehve ndere ndo yadé, te ndudo cuaco che cahmá. Ate tahque ndah che nde hua cahmá yahn, cava che hua cava chemin nevahncun ihyan u, te atenan che cahnevan ye che renté mán, cahco ye cudado nduhca che quechicá mán.

⁷ Cava che hua ama din yadé che ndihcheró vederihno min ne, cah yune Dendiohs che dechuh chundah ama cah tan, chetah u, redin che rechuhríhn cuahn dama. ⁸ A ino yune ama chicá favor Dihvo vo Jesucristo che cahnevi ye cah min, ⁹ ate rahn ye ri ye u te nduco che yahino ye u, a va, te tahque rihco ro ye vederihquentiyon yahn ye nduco ihyan che nde hua rignonun chihve ye. Chemin che ama yenó che rechuhríhn, redin cah, te nduco tihca ne, tahque rihco ro Dihvo vo

vederihquentiyon yahn ye nducó. ¹⁰ Ri yenó yahn nducuahñ che rechuhríhn ñañ ntiyon yahn Dihvo vo, che ndere riya ihyan u ñañ, che redin ñañ ye nducó ñañ, che hua rendaca che rechuhnún ñañ, che yah rahnó ñañ, te cuahn che rendó nde ndiyahn ne, tahque rihco ro Dihvo vo vederihquentiyon yahn ye nducó.

Pablo ne, ama rendedecadino ye cava ihyan yahn Dendiohs che vate ye ñañ Corinto

¹¹ Ama vedetundo che ñañ yadé nduco nchuhn, ate nducote retuma ino ne ñañ che rihñcheh se nchuhn ne, quenán cuma che tihca dín. Nchuhn che redin yahn che ndeva ne yavenán, ndiyu ñañ, te andahre lado yahn nde hua rignonun chihvé, ate hua dehva rinda ñañ yahn ñañ ñañ apóstol chemin chan, che ñañco ne che ama ndah se. ¹² Cuahn che quenán ñañ nchuhn ne, nduco rino nduco ndah dín vederihno, chihnde ro che apóstol numa cuaco u. ¹³ Nchuhn ne, ñañ no dín yahinó nchuhn nduco dihno vo che vate ye ñañ. Ate ndete che ñañco ne che quendihcó nunde yahn che hua dendúh nchuhn che ndaca che chuhnún ne, codin chahtino ne yahn.

¹⁴ Rahn rí nchuhn te a rihcoyahn yahn che ndacónan chí quendiheró nchuhn co ino yune. Nde hua dendúh nchuhn, te rechí cava che ndah yahn ne, ndiyu cava che nahn co yahn dehtenduh che va yahn ne. Tihca, te redín nduhca che redin ihyan che rihcacheh ye ñañ ye. Ndiyu ñañ ye chenan ino ye che ñañcacheh ñañ ye ihyan. ¹⁵ Andahre cuahn che tahque yahinó nchuhn, ra tin ne, ne ti ñañ ti ino ne rendihchero ne u, ate nde nduco

nduh ne, vá vedeyeno che quendí conán nchuhn, nde vá vedeyeno che cahco mendáhn u cava che ndah yahn ne.

¹⁶ Andahre devano cuaco nducoyaca nchuhn che hua dendúh nchuhn cava che ndaca che chuhnún, ate nde nduco nduh ama o ne ne, renuhn ino ne, rahn ne che nducote ama mayon u ne, chihnchéh nchuhn. ¹⁷ Namin a devano nchuhn che ndiyu che chihnchéh nchuhn che dechúh ama o dihno vo, chendihchero ye nchuhn.

¹⁸ A dechúh Tito nduco tama dihno vo, chendihchero se nchuhn, ne a devano ne te hua chihncheh se nchuhn. Namin a devano ne te nde ama nuhn hua nihncheh nuhn nchuhn, te dama vederendedecadino yahn nuhn man, runecade vatechica nuhn man.

¹⁹ Dihno che yahino nchuhn, che tihca dirun yahn ne ne, co rahco ne che rahn nan man nuhn. Ate hua, te nde muhn nde nan Dendiohs, nducuahn che redin nuhn ne, redin nuhn numacuahn vederihquentiyon yahn Dihvo vo Jesucristo, cava che tahque numa ino ne cotahno ne ihyan. ²⁰ Tihca din, te nahn che runecade chenan nchuhn cuahn che nda, cava che co yeno cava ne, ne hua ndaca yune che din castigo nchuhn, co ran. Vahino cava nchuhn, te denan cuahn che nda, ntaca nchuhn che vate canda ne man, redin ve ne yahn vih man, tan ne nduco vih man, redin yade ne man, redin vi ne man, retumacah ne cuando nduco vih man, rih nunde ama tama ne yahn vih man, ndeh cuan ndi ne nduco vih man. ²¹ Namin vahino, te denan cuahn che dechuh tun Dendiohs u van nchuhn ne, co cuihnán cava ne. Co nde va che cuaco cava ama yahn nchuhn che metah

nto ino ne nunde che chenan cuma ne nde ro menan, metah cahcoman ne che chihnga redin ne man, che ndere rahtenan ne nduco ihyan che hua nihnevaco ne nduco ye man, che ama idihya ne man.

13

Rahn Pablo che cahn tun ye yan Corinto

¹ Man co ino yune che ndaconan chí quendi-hcheró nchuhn. Nducoyaca ne che va nunde yahn ne ne, dinoca ndahco cuaco o ino ihyan, tuhme co ne castigo. ² Cuahn che ndá chi o yune ne, a ráhn nduco nchuhn te cuahn che chí tama yune ne, dín castigo nducoyaca nchuhn che a chendihco ne nunde nde a ráhn me, nde nducoyaca nchuhn che cade rahtendihco ne nunde. Man ndaconan dirún yahn ne che a ráhn cava che hua conan ne. ³ Nducote nahn nchuhn che cahco ró che quenán nan ntiyon yahn Dihvo vo Jesucristo ne, cuahn che ndá tan ne, tumacadino ne. Dihvo vo Jesucristo ne, hua dehve vah ye nchuhn, te yudo vederihquentiyon yahn ye. ⁴ Andahre quen yan ye nan cruz, chih ye nduhca ama ihyan che nde hua rignonun chihve ye, ate ndedetuhche Dendiohs ihyan, ndahco ye vederihquentiyon tah ye. Atihnoca nuhn, andahre rahco ihyan che nde hua rignonun chihve nuhn, ate ritahno nuhn ihyan min, ne chemin che te Dendiohs vederihquentiyon, chenan cuma nuhn cava che ndah yahn ne.

⁵ Cuendedecadino nchuhn cava man ne, a ritahno ne Dihvo vo Jesucristo, o hua. Ndete che numa cuaco ritahno ne ihyan ne, quenun Vaco Ndah yahn ye nchuhn, ne ndete che hua ne, hua.

⁶ Quenan inó che codevano nchuhn te nuhn ne, ritahno nuhn ihyan min numa cuāco, quenun Vaco Ndah yahn ye nuhn. ⁷ Rica nuhn Dendiohs cava nchuhn che hua cuahtendiho ne nunde, ne hua conan cuma che din nuhn castigo nchuhn, cuhnde ro che quenun Vaco Ndah yahn ye nuhn. Andahre ndahchenan ihyan nuhn, cahma ye che hua quenun Vaco Ndah yahn ye nuhn, ate tihca redin nuhn, te tahque nahn nuhn che runecade cuahtechica ne, che co che quendaḥ yavenan nuhn. ⁸ Tihca, te nuhn ne, ndotenan che cahca tan nuhn yahn ihyan che redinahn ye Ndudo yahn Dendiohs ne, va che ndeva nuhn yavenan ye. ⁹ Vedeyeno yahn nuhn ne, che cotahno nchuhn Dihvo vo Jesucristo numa ino ne. Dehve din yahn che ndahchenan ihyan nuhn. Namin revah nuhn cava ne, che nde tahque numa ino ne cotahno ne ihyan. ¹⁰ Chemin che numanahn che ametah chí ne, dirún caça cuh, dechúh yahn ne, cava che nto ino ne nunde yahn ne, ne hua conan cuma che dín castigo nchuhn cuahn che ndá tan. Tihca, te hua náhn che vederihquentiyon che te Dihvo vo Jesucristo u, cochihve deman cava che dín castigo nchuhn. Tahque ndah ne, náhn che cochihve cava che quendi cotahno ne ihyan numa ino ne.

¹¹ Dihnó, man ne, Dendiohs conduco ye nchuhn. Runecade cuahtenan ne man, cuenecah yan ama tama ne chedave yahn vih man, ama no ndudo codin ne nduco vih man, ndahca cuahtenan ne nduco vih man, ne Dendiohs, ihyan min che yahino ye uvo man, redin ye che rahte dihn chedave yuhn vo man ne, conduco ye nchuhn.

¹² Cuenecah ama tama ne Dendiohs vih nu-

macuahn vedino vedenecun. ¹³ Cuendeva ne Dendiohs yahn nducoyaca dihno vo che vate ye muhn.

¹⁴ Dendiohs man, Dihvo vo Jesucristo man, din yahino ye nchuhn. Conun Vaco Ndah yahn Dendiohs nchuhn. Tihca co.

El Nuevo Testamento: Cuicateco de Teutila New Testament in Cuicatec, Teutila (MX:cut:Cuicatec, Teutila)

copyright © 1972 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cuicatec, Teutila

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Cuicateco, Teutila [cut], Mexico

Copyright Information

© 1972, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Cuicatec, Teutila

© 1972, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
6bd8292c-2070-5c2d-8b8b-378bf0f66afe